

Promemoria

Ändringar i handelssystemet för utsläppsrätter

Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria presenteras några ändringar i det svenska regelverket som behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/.../EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapens system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser. Direktivet avser den handelsperiod som börjar 2013. I promemorian behandlas huvudsakligen ändringar som behöver göras redan nu. Ytterligare författningsändringar kommer att bli nödvändiga och kommer att behandlas i ett senare ärende.

Promemorians förslag innebär i huvudsak följande. Regeringen beordras att meddela föreskrifter om att det ska krävas tillstånd för att släppa ut koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten. Senast vart femte år efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har getts, ska tillsynsmyndigheten ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd. Regeringen ska upprätta en förteckning över de anläggningar som kräver tillstånd under handelsperioden 2013–2020 och antalet utsläppsrätter som föreslås tilldelas varje anläggning utan betalning. Regeringen ska anmäla förteckningen till Europeiska kommissionen. Efter att kommissionen har granskat förteckningen ska Naturvårdsverket besluta om det antal utsläppsrätter som ska tilldelas varje anläggning utan betalning. Inga utsläppsrätter får tilldelas utan betalning till anläggningar som enligt kommissionens bedömning inte ska omfattas av handelssystemet. Det ska inte längre tas ut någon avgift för förande av konto i utsläppsrättsregistret.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Innehållsförteckning

1	Författningsförslag	3
1.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter	3
1.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter	14
2	Bakgrund till handelssystemet	20
3	Ändringar för handel efter 2012.....	21
4	Genomförande av direktivet.....	25
4.1	Ett etappvis genomförande av ändringsdirektivet	25
4.2	Tillämpningsområdet breddas till att omfatta fler verksamheter och fler växthusgaser	26
4.3	Anmälan vid kapacitetsminskningar	28
4.4	Översyn av tillstånd.....	28
4.5	Skyldighet att lämna uppgifter om utsläpp	29
4.6	Utfärdande av utsläppsrätter	30
4.7	Förteckning över tilldelning	31
4.8	Bemyndigande att meddela föreskrifter om tilldelning	32
4.9	Avgifter för kontoföring.....	33
4.10	Ändring av avgiften för att inte ha överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter	33
4.11	Möjlighet för tillsynsmyndigheten att överklaga beslut i frågor om tillstånd.....	34
4.12	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	34
5	Konsekvenser	35
6	Författningskommentar	37

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter²

dels att 2 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1, 2 b och 2 d §§, 2 kap. 1, 3–9 och 10 §§, 3 kap. 2–4, 5 och 6 §§, 4 kap. 3 och 20 §§, 5 kap. 1 och 2 a §§ och 8 kap. 1 och 6 §§ samt rubrikerna till 2 och 3 kap. och rubriken närmast före 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 9 a § och 9 kap. 3 §, samt närmast före 2 kap. 9 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*³

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §⁴

Genom lagen regleras förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut *koldioxid* (utsläppsrätter). Lagen innehåller bestämmelser om tillstånd och andra krav för att få släppa ut *koldioxid*, samt om tilldelning, registrering och redovisning av utsläppsrätter.

Lagen innehåller även bestämmelser om handel med andra tillgodohavanden för utsläpp av växthusgaser.

Genom lagen regleras förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut *växthusgaser* (utsläppsrätter). Lagen innehåller bestämmelser om tillstånd och andra krav för att få släppa ut *växthusgaser* samt om tilldelning, registrering och redovisning av utsläppsrätter.

2 b §⁵

Med *utsläpp av koldioxid* avses i denna lag frigörande i atmosfären av koldioxid från en eller flera källor belägna inom en anläggning eller från ett luftfartyg.

Med *utsläpp av växthusgaser* avses i denna lag frigörande i atmosfären av koldioxid, *dikväveoxid* eller *perfluorkolväten* från en eller flera källor belägna inom en anläggning eller från ett luftfartyg.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/.../EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (*direktivet är ännu inte publicerat i EUT*).

² Senaste lydelse av 2 kap. 2 § 2006:643.

³ Med nuvarande lydelse avses i förekommande fall lydelse enligt prop. 2008/09:147.

⁴ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

⁵ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

2 d §⁶

Med *handelsdirektivet* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG.

Med *handelsdirektivet* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG⁷, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/.../EG⁸.

2 kap. Tillstånd och andra krav för att få släppa ut koldioxid⁹**2 kap. Tillstånd och andra krav för att få släppa ut växthusgaser**1 §¹⁰

Utsläpp av koldioxid får inte ske utan tillstånd enligt denna lag, om utsläppet sker från

1. förbränningsanläggning,
2. mineraloljeraffinaderi,
3. koksverk,
4. anläggning för produktion eller bearbetning av järnmetaller,
5. anläggning för produktion av cementklinker eller kalk i roterugn eller andra typer av ugnar, produktion av glas samt tillverkning av keramiska produkter genom bränning, samt
6. anläggning för tillverkning av papper, papp eller pappersmassa.

Första stycket gäller inte anläggning eller del av anläggning som används endast för forskning eller utveckling samt provning av nya produkter eller nya processer. Det gäller inte heller anläggning för hantering av farligt avfall eller hushållsavfall.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det ska krävas tillstånd för utsläpp av växthusgaser.

⁶ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

⁷ EUT L 275, 25.10.2003, s. 32 (Celex 32003L0087).

⁸ [senaste ändringen har ännu inte publicerats i EUT]

⁹ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:643.

3 §

Frågor om tillstånd *till utsläpp av koldioxid* prövas efter ansökan av verksamhetsutövaren av den tillståndsmyndighet som regeringen bestämmer.

Frågor om tillstånd *för utsläpp av växthusgaser* prövas efter ansökan av verksamhetsutövaren av den tillståndsmyndighet som regeringen bestämmer.

4 §

Ansökan om tillstånd *skall* ges in till tillståndsmyndigheten.

En ansökan skall innehålla uppgifter om

1. *anläggningen* och de verksamheter som bedrivs, inklusive den teknik som används,

2. råvaror och insatsvaror vars användning sannolikt kommer att ge upphov till utsläpp av *koldioxid*,

3. anläggningens utsläppskällor av *koldioxid*,

4. de åtgärder som planeras för övervakning och rapportering, och

5. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–4.

En ansökan om tillstånd *för utsläpp av växthusgaser* ska innehålla uppgifter om

1. *den anläggning som den tillståndspliktiga verksamheten bedrivs på* och de verksamheter som *i övrigt* bedrivs *på anläggningen*, inklusive den teknik som används,

2. råvaror och insatsvaror vars användning sannolikt kommer att ge upphov till utsläpp av *de växt-husgaser som ansökan avser*,

3. anläggningens utsläppskällor av *de växthusgaser som ansökan avser*,

5 §¹¹

Tillstånd till utsläpp av koldioxid skall lämnas, om det för anläggningen finns erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning, *samt om verksamhetsutövaren* bedöms kunna övervaka och rapportera verksamhetens utsläpp av *koldioxid* på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns skäl till det, får tillståndsmyndigheten förordna att ett tillstånd *till utsläpp av koldioxid* får tas i anspråk även om *beslutet* inte har vunnit laga kraft.

Ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser ska ges, om den anläggning som verksamheten bedrivs på omfattas av erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning *och verksamhetsutövaren* bedöms kunna övervaka och rapportera verksamhetens utsläpp av *växthusgaserna* på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns skäl till det, får tillståndsmyndigheten förordna att ett tillstånd får tas i anspråk även om *tillståndsbeslutet* inte har vunnit laga kraft.

¹¹ Senaste lydelse 2006:643.

6 §¹²

Ett tillstånd *till utsläpp av koldioxid* får omfatta en eller flera anläggningar på samma plats om anläggningarna drivs av samma verksamhetsutövare.

Om flera verksamhetsutövare bedriver verksamhet på en anläggning, får ett tillstånd avse en verksamhetsutövares del av anläggningen.

Ett tillstånd *för utsläpp av växthusgaser* får omfatta en eller flera anläggningar på samma plats om anläggningarna drivs av samma verksamhetsutövare.

7 §

Ett tillstånd *till utsläpp av koldioxid* förenas med villkor om skyldighet för verksamhetsutövaren att övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med *vad* som följer av 5 kap. och att överlämna utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

Ett tillstånd *för utsläpp av växthusgaser* ska förenas med villkor om skyldighet för verksamhetsutövaren att övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med *det* som följer av 5 kap. och att överlämna utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

8 §

Verksamhetsutövaren skall till tillståndsmyndigheten omedelbart anmäla *planerad förändring* av anläggningens eller verksamhetens art eller funktion och *utvidgning* av anläggningen eller verksamheten, om ändringen eller *utvidgningen* i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av *koldioxid*.

Om en ny verksamhetsutövare tar över driften av den eller de verksamheter som bedrivs vid anläggningen, *skall* den nye verksamhetsutövaren omgående anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

Om det i fråga om en anläggning eller verksamhet som omfattas av ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser planeras en ändring av anläggningens eller verksamhetens art, funktion eller *kapacitet* och ändringen i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av *de växthusgaser som tillståndet avser*, ska verksamhetsutövaren omedelbart anmäla *ändringen* till tillståndsmyndigheten.

Om en ny verksamhetsutövare tar över driften av den eller de verksamheter som bedrivs vid anläggningen, *ska* den nye verksamhetsutövaren omgående anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

9 §¹³

Tillståndsmyndigheten *skall* pröva om en *förändring eller utvidgning*

Tillståndsmyndigheten *ska* pröva om en sådan *ändring som avses i*

¹² Senaste lydelse 2006:643.

¹³ Senaste lydelse 2006:643.

Nuvarande lydelse³

av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om myndigheten finner att ändrade eller nya villkor behövs och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *skall* myndigheten *lämna* ett nytt tillstånd.

Om en ny verksamhetsutövare anmäls enligt 8 § andra stycket och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *skall* tillståndsmyndigheten *lämna* ett nytt tillstånd.

Föreslagen lydelse

8 § av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om myndigheten finner att ändrade eller nya villkor behövs och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *ska* myndigheten *ge* ett nytt tillstånd.

Om en ny verksamhetsutövare anmäls enligt 8 § andra stycket och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *ska* tillståndsmyndigheten *ge* ett nytt tillstånd.

Översyn av tillstånd

9 a §

Senast vart femte år efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har getts, ska tillsynsmyndigheten ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

10 §¹⁴

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd *till utsläpp av koldioxid* om

1. ett villkor som tillståndet är förenat med inte har följts och avvikelserna är av allvarlig art,

2. en verksamhetsutövare i annat fall allvarligt åsidosätter *vad* som *föreskrivs* om rapportering eller överlämnande av utsläppsrätter,

3. erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning saknas, *eller*

4. tillståndet ersätts med ett nytt tillstånd.

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd *för utsläpp av växthusgaser*, om

2. verksamhetsutövaren i annat fall allvarligt åsidosätter *det* som *är föreskrivet* om rapportering eller överlämnande av utsläppsrätter,

3. erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning saknas,

4. tillståndet ersätts med ett nytt tillstånd, *eller*

5. verksamheten inte kräver tillstånd *för utsläpp av växthusgaser*.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:643.

**3 kap. Nationell fördelningsplan
och tilldelning av utsläppsrätter**

**3 kap. Nationell förteckning och
tilldelning av utsläppsrätter**

**Nationell fördelningsplan för
anläggningar¹⁵**

Nationell förteckning

2 §¹⁶

Regeringen ska inför varje handelsperiod upprätta en nationell fördelningsplan för anläggningar. Planen ska ha uppgifter om

Regeringen ska upprätta en förteckning över

1. de anläggningar som omfattas av krav på tillstånd för utsläpp av växthusgaser, och

1. det sammanlagda antalet utsläppsrätter som för perioden avses att bli fördelade på anläggningarna,

2. det antal utsläppsrätter för varje anläggning som avses att bli fördelade utan betalning.

2. hur utsläppsrätterna ska fördelas på anläggningarna, och

3. det högsta antal utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövarna får överlämna vid redovisning av utsläppsrätter för anläggningarna enligt 6 kap. 1 §.

Regeringen ska anmäla förteckningen till Europeiska kommissionen.

3 §¹⁷

Regeringen skall offentliggöra fördelningsplanen och senast arton månader före handelsperiodens början anmäla den till Europeiska kommissionen.

Efter att Europeiska kommissionen har granskat fördelningsplanen skall regeringen senast tolv månader före handelsperiodens början fastställa

Efter att Europeiska kommissionen har granskat den förteckning som avses i 2 § ska tillsynsmyndigheten besluta om det antal utsläppsrätter som ska tilldelas varje anläggning utan betalning.

1. det sammanlagda antal utsläppsrätter som kommer att fördelas för perioden, och

¹⁵ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

¹⁶ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

¹⁷ Senaste lydelse 2006:643.

2. det högsta antal utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövare får överlämna vid redovisning av utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

Inga utsläppsrätter får tilldelas utan betalning till anläggningar som kommissionen inte bedömt ska omfattas av lagen.

4 §¹⁸

En verksamhetsutövare som har tillstånd till utsläpp enligt 2 kap. och som har ansökt om tilldelning får tilldelas överlåtbara utsläppsrätter för den eller de anläggningar som omfattas av tillståndet.

En verksamhetsutövare som inte har tillstånd enligt 2 kap. kan få en tilldelning av utsläppsrätter som är beroende av att ett sådant tillstånd meddelas.

Om verksamhetsutövaren har fler än en anläggning, ska tilldelning göras för var och en av anläggningarna.

En verksamhetsutövare som har tillstånd för utsläpp av växthusgaser och som har ansökt om tilldelning får tilldelas överlåtbara utsläppsrätter för den eller de anläggningar som omfattas av tillståndet.

En verksamhetsutövare som inte har tillstånd för utsläpp av växthusgaser kan få en tilldelning av utsläppsrätter som är beroende av att ett sådant tillstånd ges.

5 §

Varje utsläppsrätt medför rätt att släppa ut *ett ton koldioxid* under en fastställd period i enlighet med bestämmelserna i denna lag och med föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

Varje utsläppsrätt medför rätt att släppa ut *ett ton koldioxid eller den mängd dikväveoxid eller perfluorkolväten som medför en lika stor klimatpåverkan som utsläpp av ett ton koldioxid* under en fastställd period i enlighet med bestämmelserna i denna lag och med föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

En utsläppsrätt är överlåtbar till fysiska och juridiska personer, om inte annat följer av denna lag eller av artikel 12.1 i handelsdirektivet.

¹⁸ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

6 §¹⁹

Regeringen får *i enlighet med principer som riksdagen godkänner och med beaktande av handelsdirektivet* meddela föreskrifter om tilldelning av utsläppsrätter för anläggningar.

I fråga om flygverksamheter får regeringen meddela de föreskrifter om tilldelning som följer av handelsdirektivet.

Regeringen får meddela *ytterligare* föreskrifter om tilldelningen av utsläppsrätter.

4 kap.

3 §

Utsläppsrätter som tilldelats för befintliga anläggningar *skall* utfärdas med lika antal för vart och ett av de år som handelsperioden omfattar.

Utsläppsrätter *skall* utfärdas till nya deltagare i handelssystemet den 28 februari varje år med start kalenderåret efter det år som anläggningen tagits i drift.

Utsläppsrätter skall utfärdas för varje år i handelsperioden. Utsläppsrätter får dock inte utfärdas om tillstånd till utsläpp av koldioxid återlämnats eller återkallats enligt 2 kap. 10 §.

Utsläppsrätter ska utfärdas för varje år i handelsperioden. Utsläppsrätter som *har* tilldelats för befintliga anläggningar ska utfärdas *senast den 28 februari.*

Utsläppsrätter *ska* utfärdas till nya deltagare i handelssystemet den 28 februari varje år med start kalenderåret efter det år som anläggningen tagits i drift.

Utsläppsrätter får dock inte utfärdas *för en verksamhet eller anläggning, om tillståndet för utsläpp av växthusgaser har återlämnats eller återkallats enligt 2 kap. 10 §.*

20 §²⁰

För upprättande *och förande* av konto i utsläppsrättsregistret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut *avgifter* enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. *Avgifterna* får inte vara så *beskaffade* att *de* belastar verksamheter

För upprättande av konto i utsläppsrättsregistret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut *en avgift* enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. *Avgiften* får inte vara så *beskaffad* att *den* belastar verksamheter med till-

¹⁹ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

²⁰ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

Nuvarande lydelse³

med tillståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter. *Avgifterna får inte heller baseras på kostnader för löpande transaktioner.*

5 kap. Övervakning och rapportering av utsläpp av koldioxid

Föreslagen lydelse

ståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter.

5 kap. Övervakning och rapportering av utsläpp

1 §²¹

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av *koldioxid* och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av *de växt-husgaser som tillståndet eller övervaknings- och rapporteringsplanen avser* och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

1. innehålla en beskrivning av de mät- eller beräkningsmetoder som används, inklusive en uppgift om sammanlagda utsläpp och om mätningens eller beräkningens säkerhet samt uppgifter om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll,

2. vara verifierad av en kontrollör som är ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, och

3. ges in till tillsynsmyndigheten senast den 31 mars året efter det kalenderår som rapporten avser.

2 a §²²

Om en verksamhetsutövare inte har gett in en verifierad rapport enligt 1 §, *får* tillsynsmyndigheten besluta hur stora utsläppen av *koldioxid skall* anses ha varit under det närmast föregående kalenderåret. Beslutet *skall* grundas på en uppskattning av vad som framstår som skäligt med hänsyn till det som framkommit i ärendet om verksamhetens art och omfattning. Beslutet får meddelas tidigast den 1 maj året efter det kalenderår som uppskattningen avser.

Om en verksamhetsutövare inte har gett in en verifierad rapport enligt 1 §, *ska* tillsynsmyndigheten besluta hur stora utsläppen *ska* anses ha varit under det närmast föregående kalenderåret. Beslutet *ska* grundas på en uppskattning av vad som framstår som skäligt med hänsyn till det som framkommit i ärendet om verksamhetens art och omfattning. Beslutet får meddelas tidigast den 1 maj året efter det kalenderår som uppskattningen avser.

²¹ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

²² Senaste lydelse 2006:643.

Tillsynsmyndigheten *skall* innan den beslutar ge verksamhetsutövaren tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut.

Tillsynsmyndigheten *ska* innan den beslutar ge verksamhetsutövaren tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut.

8 kap.

1 §²³

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. driver en verksamhet som medför utsläpp av *koldioxid* utan att verksamheten omfattas av *ett* tillstånd eller en godkänd övervaknings- och rapporteringsplan enligt det som krävs i denna lag,

1. driver en verksamhet som medför utsläpp av *växthusgaser* utan att verksamheten omfattas av ett tillstånd eller en godkänd övervaknings- och rapporteringsplan enligt det som krävs i denna lag *eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen,*

2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. som skulle kunna föranleda att tillstånd meddelas på felaktiga grunder,

3. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en rapport enligt 5 kap. 1 §,

4. underlåter att göra anmälan i de fall anmälningsskyldighet föreligger enligt 2 kap. 8 §, eller

5. lämnar oriktig eller uppenbart vilseledande uppgift i en ansökan om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap. 1 § och därigenom skulle kunna föranleda att ett för stort antal utsläppsrätter tilldelas.

I ringa fall döms inte till ansvar.

6 §

En verksamhetsutövare som inte överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 § *skall* till staten betala en avgift i förhållande till de utsläpp för vilka utsläppsrätter inte överlämnats.

Avgiften *skall, såvitt gäller handelsperioden 2005–2007,* uppgå till ett belopp som motsvarar 40 euro per ton *koldioxid som släpps ut från anläggningen och som verksamhetsutövaren inte överlämnat utsläppsrätter för. För efterföljan-*

En verksamhetsutövare som inte *har* överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 § *ska* betala en avgift till staten i förhållande till de utsläpp för vilka utsläppsrätter inte överlämnats.

Avgiften *ska* uppgå till ett belopp som *den 1 maj det år då utsläppsrätterna skulle ha överlämnats* motsvarar 100 euro per ton *eller det högre belopp som följer av en omräkning med hänsyn till förändringar i det allmänna pris-*

²³ Senaste lydelse enligt prop. 2008/09:147.

Nuvarande lydelse³

de handelsperioder skall beloppet motsvara 100 euro.

Värdet i svenska kronor bestäms utifrån eurons värde den 1 maj det år överlämnandet ska ske.

Föreslagen lydelse

läget jämfört med prisläget 2013 och där förändringen beräknas enligt det europeiska konsumentprisindex som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

9 kap.

3 §²⁴

Tillsynsmyndigheten får överklaga beslut i frågor om tillstånd som tillståndsmyndigheten har gett enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 i fråga om 4 kap. 20 § och 8 kap. 6 § och i övrigt den 1 januari 2010.

2. Äldre bestämmelser ska tillämpas i fråga om tillstånd och utsläppsrätter för utsläpp av koldioxid som sker före utgången av 2012.

3. Tillsynsmyndigheten ska för tillstånd som getts före den 1 januari 2013 senast den 1 januari 2017 ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

²⁴ Tidigare 9 kap. 3 § upphävd genom 2006:643.

1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter

Häri genom föreskrivs²⁵ i fråga om förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter

dels att bilagan ska betecknas bilaga 1,

dels att 40 § ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas fyra nya paragrafer, 9 b och 17 a–17 c §§, en ny bilaga, bilaga 2, samt närmast före 17 a och 17 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 b §

Med förbränning avses i denna förordning varje oxidation av ett bränsle, oavsett hur den värme, el eller mekaniska energi som produceras genom denna process används, och all annan direkt anknuten verksamhet, inklusive rening av rökgaser.

Krav på tillstånd

17 a §

Det krävs tillstånd för utsläpp av växthusgaser för de verksamheter som beskrivs i bilaga 2.

Första stycket gäller inte utsläpp från

1. en anläggning eller del av anläggning som används endast för forskning eller utveckling eller endast för provning av nya produkter eller nya processer,

2. en anläggning där man uteslutande använder biomassa vid förbränning, eller

3. en anläggning där man förutom vid start och stängning uteslutande använder biomassa vid förbränning.

²⁵ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/.../EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (direktivet är ännu inte publicerat i EUT).

Uppgifter om utsläpp 2005–2007*17 b §*

Den som bedriver en verksamhet som beskrivs i bilaga 2 och som inte omfattas av tillståndsplikt enligt 2 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter ska senast den 30 april 2010 till tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om utsläpp åren 2005–2007.

17 c §

Naturvårdsverket ska senast den 30 juni 2010 kontrollera och efter kontrollen överlämna de uppgifter om utsläpp som avses i 17 b § till Europeiska kommissionen.

40 §²⁶

För sin verksamhet med kontoföring *har* Statens energimyndighet rätt att ta ut *särskilda avgifter, öppningsavgift och årsavgift*, enligt 4 kap. 20 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter. Öppningsavgiften *skall* vara 500 kronor och årsavgiften 500 kronor.

Öppningsavgift och den första årsavgiften skall betalas i förskott till Statens energimyndighet av den som ansöker om personligt konto i det svenska utsläppsättsregistret. En sådan förskottsbetalning är en förutsättning för att ansökan *skall* behandlas. Om ansökan avslås eller återkallas innan beslut fattats *skall* förskottet återbetalas till sökanden.

Om fakturerad årsavgift inte betalas skall Statens energimyndighet besluta att transaktioner från kontot inte får ske så länge avgiften är obetald.

För sin verksamhet med kontoföring *får* Statens energimyndighet ta ut *en särskild avgift, öppningsavgift*, enligt 4 kap. 20 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter. Öppningsavgiften *ska* vara 1 000 kronor.

Öppningsavgiften ska betalas i förskott till Statens energimyndighet av den som ansöker om personligt konto i det svenska utsläppsättsregistret. En sådan förskottsbetalning är en förutsättning för att ansökan *ska* behandlas. Om ansökan avslås eller återkallas innan beslut fattats, *ska* förskottet återbetalas till sökanden.

²⁶ Senaste lydelse 2006:645.

Denna förordning träder i kraft i fråga om 17 a § den 1 januari 2013 och i övrigt den 1 januari 2010.

Bilaga 2

Denna bilaga innehåller beskrivningar av verksamheter med utsläpp av växthusgaser. Följande anvisningar gäller för bedömningen av om en verksamhet omfattas av en beskrivning.

Anvisning 1 – Verksamhetsutövare med flera verksamheter: Om en verksamhetsutövare bedriver flera verksamheter som omfattas av samma verksamhetsbeskrivning och inom samma anläggning, ska de verksamheterna anses vara en verksamhet med den produktionskapacitet som verksamheterna har tillsammans.

Anvisning 2 – Beräkning av tillförd effekt: När den sammanlagda tillförda effekten beräknas ska man räkna samman den tillförda effekten i alla tekniska enheter som förbränner bränsle i anläggningen. Sådana enheter kan vara alla typer av pannor, brännare, turbiner, värmeaggregat, processugnar, förbränningsugnar, rostugnar, brännugnar, värmningsugnar, torkar, motorer, bränsleceller, enheter för tvåstegsförbränning, enheter för avskiljning av koldioxid, facklor och enheter för termisk eller katalytisk efterbränning. I beräkningen ska inte ingå enheter där den tillförda effekten är mindre än 3 megawatt, där det som förbränns utgörs av endast biomassa eller där fossila bränslen används endast vid start och avstängning.

Anvisning 3 – Tillförd effekt jämfört med tröskelvärde: Om en enhet används för en verksamhet vars tröskelvärde inte uttrycks i sammanlagd tillförd effekt, ska tröskelvärdet för denna verksamhet ha företräde vid bedömningen av om verksamheten är tillståndspliktig eller ej.

Anvisning 4 – Enheter som förbränner bränsle i andra verksamheter än förbränningsanläggningar: Om en anläggning överskrider tröskelvärdet för kapacitet i någon av verksamhetsbeskrivningarna i punkterna 1–27 ska alla enheter som förbränner bränsle förutom enheter för förbränning av farligt avfall eller industriavfall ingå i tillståndet för utsläpp av växthusgaser.

Verksamhetsbeskrivningar

1. Utsläpp av koldioxid från en förbränningsanläggning som har en sammanlagd installerad tillförd effekt över 20 megawatt.

Med en förbränningsanläggning avses inte en enhet där hushållsavfall eller farligt avfall bränns, om verksamheten omfattas av tillstånd enligt miljöbalken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

2. Utsläpp av koldioxid från ett mineraloljeraffinaderi.

Med mineraloljeraffinaderi avses en anläggning som omfattar samtliga produktions- och förbränningsprocesser direkt förknippade med raffinering av mineralolja.

3. Utsläpp av koldioxid från ett koksverk.

Med koksverk avses en anläggning som omfattar samtliga produktions- och förbränningsprocesser direkt förknippade med produktion av koks. Koksverk kan ingå i integrerade stålverk som tekniskt sett är direkt knutna till anläggningar för produktion och bearbetning av järnmetaller.

4. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för rostning, sintring och pelletering av sulfidmalm eller metallhaltig malm.

5. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för tillverkning av tackjärn eller primär eller sekundär stålproduktion till och med stränggjutning, om produktionskapaciteten överstiger 2,5 ton per timme.

6. Utsläpp av koldioxid från ett valsverk, en värmningsugn, en värmebehandlingsugn, en smedja, ett gjuteri, en anläggning för ytbeläggning eller betning eller annan anläggning, om

1. verksamheten innebär produktion eller bearbetning av järnmetaller eller ferrolegeringar, och

2. det i verksamheten används en eller flera förbränningsenheter med en sammanlagd tillförd effekt som är större än 20 megawatt.

7. Utsläpp av koldioxid eller perfluorkolväten från en anläggning för primär aluminiumproduktion.

8. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för sekundär aluminiumproduktion, om det i verksamheten används en eller flera förbränningsenheter med en sammanlagd tillförd effekt som är större än 20 megawatt.

9. Utsläpp av koldioxid från en produktions- eller förbränningsprocess som är direkt förknippad med produktion av legeringar, raffinering, formgjutning eller annan produktion av någon annan metall än järn, om det i verksamheten används en eller flera förbränningsenheter med en sammanlagd tillförd effekt, inklusive bränslen som används som reduktionsmedel, som är större än 20 megawatt.

10. Utsläpp av koldioxid från produktion av cementklinker, om produktionen sker

1. i en ugn med en produktionskapacitet som överstiger 50 ton per dag, om ugnen inte är en roterugn, eller

2. i en roterugn med en produktionskapacitet som överstiger 500 ton per dag.

11. Utsläpp av koldioxid från produktion av kalk eller bränning av dolomit eller magnesit, om produktionen eller bränningen sker

1. i en ugn med en produktionskapacitet som överstiger 50 ton per dag, om ugnen inte är en roterugn, eller

2. i en roterugn.

12. Utsläpp av koldioxid från en anläggning som är avsedd för tillverkning av glasfiber eller annan produktion av glas, om smältningsskapaciteten överstiger 20 ton per dag.

13. Utsläpp av koldioxid från tillverkning av keramiska takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods, porslin eller andra keramiska produkter genom bränning, om produktionskapaciteten överstiger 75 ton per dygn.
14. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för tillverkning av isoleringsmaterial av mineralull som görs av glas, sten eller slagg, om smältningsskapaciteten överstiger 20 ton per dag.
15. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för torkning eller bränning av gips eller framställning av gipsplattor eller andra gipsprodukter, om det i verksamheten används en eller flera förbränningsenheter med en [sammanlagd] tillförd effekt som är större än 20 megawatt.
16. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för tillverkning av pappersmassa av trä eller andra fibermaterial.
17. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för tillverkning av papper eller kartong, om produktionskapaciteten överstiger 20 ton per dag.
18. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för att genom förkolning av olja, tjära, kracknings- eller destillationsrester eller annat organiskt ämne producera kimirök, om
  1. anläggningen omfattar samtliga produktions- och förbränningsprocesser för produktion av kimirök, och
  2. det i verksamheten används en eller flera förbränningsenheter med en sammanlagd tillförd effekt som är större än 20 megawatt.
19. Utsläpp av koldioxid eller dikväveoxid från en anläggning för produktion av adipinsyra.
20. Utsläpp av koldioxid eller dikväveoxid från en anläggning för produktion av glyoxal eller glyoxalsyra.
21. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för produktion av ammoniak.
22. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för att genom krackning, reformering, delvis eller full oxidation eller liknande processer producera en organisk baskemikalie, om produktionskapaciteten överstiger 100 ton per dag.
23. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för att genom reformering eller partiell oxidation producera vätgas eller syntesgas, om produktionskapaciteten överstiger 25 ton per dag.
24. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för produktion av natriumkarbonat eller natriumbikarbonat.
25. Utsläpp av koldioxid från en anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om lagringen innebär att anläggningen är tillståndspliktig

enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

26. Utsläpp av koldioxid från en rörledning avsedd för att transportera koldioxid till en sådan lagringsanläggning som beskrivs i 25.

27. Utsläpp av koldioxid från en anläggning som är avsedd för att avskilja koldioxid från en anläggning som beskrivs i 1–24 så att gasen kan transporteras genom en sådan rörledning som beskrivs i 26.

2 Bakgrund till handelssystemet

Som en viktig del i EU:s program mot klimatförändringar har EU etablerat ett system för handel med utsläppsrätter som ansluter till Kyotoprotokollet. Den första handelsperioden, 2005–2007, har avslutats och den andra handelsperioden, 2008–2012, har inletts. Regelverket för handelssystemet finns i handelsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32, Celex 32003L0087). För närvarande omfattar handelssystemet förbränningsanläggningar, oljeraffinaderier, anläggningar för produktion eller bearbetning av järn, stål, glas och glasfiber, cement och keramik samt anläggningar för tillverkning av papper eller pappersmassa. För dem som driver sådana anläggningar är det obligatoriskt att delta i systemet för handel med utsläppsrätter.

Huvuddelen av handelsdirektivet genomförs i svensk rätt med lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter och förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Utgångspunkten är att utsläpp av koldioxid inte får ske från anläggningar som omfattas av systemet, om inte ett särskilt tillstånd finns. Länsstyrelsen prövar ansökningar om tillstånd. Verksamhetsutövarna får ansöka om tilldelning av utsläppsrätter för varje handelsperiod. Regeringen upprättar en nationell fördelningsplan som anger hur utsläppsrätterna ska fördelas. Den nationella fördelningsplanen ska godkännas av Europeiska kommissionen. En verksamhetsutövare är skyldig att genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av koldioxid och varje år ge in en verifierad rapport om utsläppen. Verksamhetsutövaren är också skyldig att varje år överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen.

Handelsdirektivet har ändrats genom länkdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG av den 27 oktober 2004 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer (EUT L 338, 13.11.2004, s. 18, Celex 32004L0101). Avsikten med länkdirektivet är att knyta EU:s handel med utsläppsrätter till de delar av Kyotoprotokollet som rör de projektbaserade mekanismerna, dvs. gemensamt genomförande och mekanismen för ren utveckling. Mekanismerna är i grunden ett sätt att få till stånd kostnadseffektiva utsläppsminskningar som en part kan använda sig av för att uppfylla sitt kvantifierade åtagande i Kyotoprotokollet. Genom länkdirektivet kan även verksamhetsutövare med anläggningar som omfattas av handelsdirektivet tillgodogöra sig utsläppsminskningar från de projektbaserade mekanismerna. Utsläppsminskningarna från ett projekt omvandlas till ett tillgodohavande som kan säljas och köpas på den marknad som handelssystemet utgör. Under vissa förutsättningar får sådana tillgodohavanden användas när verksamhetsutövare redovisar utsläppsrätter enligt EU:s handelssystem.

Handelsdirektivet har därefter ändrats genom flygutsläppsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 8, 13.1.2009, s. 3, Celex 32008L0101). Genom flygutsläppsdirektivet inkluderas luftfarten i handelssystemet. Den luftfart som ska omfattas av handelssystemet är flyg som avgår från eller ankommer till en flygplats inom Europeiska unionens territorium. Betydelsefulla undantag innebär dock att bl.a. flertalet flygbolag med begränsad verksamhet inom Europeiska unionen och sportflygningar inte omfattas. Den som bedriver en flygverksamhet ska för de flygningar som omfattas av handelssystemet övervaka utsläppen av koldioxid. Verksamhetsutövaren måste också för varje år kunna redovisa utsläppsrätter som täcker de faktiska utsläppen. Verksamhetsutövaren ska ha en plan för de åtgärder som vidtas för att övervaka och rapportera utsläppen.

3 Ändringar för handel efter 2012

Ännu ett direktiv som ändrar handelsdirektivet har nu antagits, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/.../EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (ändringsdirektivet). Syftet med ändringsdirektivet är att reglera handeln med utsläppsrätter efter 2012.

De artikelhänvisningar som görs i den följande texten avser artiklarna i handelsdirektivet efter ändringarna genom ändringsdirektivet. Detta gäller oavsett om direktivet i texten kallas ”ändringsdirektivet” eller ”handelsdirektivet”.

Omfattningen av handelssystemet och tillståndsprövningen

Två nya gaser, dikväveoxid och perfluorkolväten, inkluderas i systemet. Samtidigt inkluderas ett antal nya verksamhetstyper, bl.a. produktion av salpetersyra, adipinsyra, ammoniak, koldioxidlagring, torkning och bränning av gips och tillverkning av isoleringsmaterial av mineralull (bilaga I).

Tillstånd för att släppa ut växthusgaser ska omprövas minst vart femte år (artikel 6.1). Övervakningsplaner får dock uppdateras utan att tillståndet ändras (artikel 6.2 c). Verksamhetsutövarna ska informera tillståndsmyndigheten också vid avsevärda kapacitetsminskningar (artikel 7).

Sammanlagd kvantitet utsläppsrätter i systemet

Den 30 juni 2010 ska Europeiska kommissionen offentliggöra hur många utsläppsrätter som sammanlagt får utfärdas. Den sammanlagda kvantitet utsläppsrätter som utfärdas varje år med början 2013 ska minska linjärt med början i mitten av perioden 2008–2012 med en linjär faktor på 1,74 procent jämfört med den genomsnittliga årliga kvantitet som utfärdas av medlemsstaterna under perioden 2008–2012 (artikel 9). Den sammanlagda kvantiteten utsläppsrätter som ska utfärdas ska justeras bl.a. med anled-

ning av anläggningar som fick tillträde till gemenskapssystemet under perioden 2008–2012 (artikel 9 a).

Auktionering

De utsläppsrätter som inte tilldelas utan betalning ska säljas i ett auktioneringsförfarande. Den 30 juni 2010 ska Europeiska kommissionen anta en förordning som fastslår ett tidsschema och administrationen för hur auktioneringen av utsläppsrätter ska gå till (artikel 10 punkt 5). Kommissionen ska senast den 31 december 2010 bestämma hur många utsläppsrätter som ska auktioneras (artikel 10 punkt 1).

Direktivet anger också principer för hur det ska avgöras hur många utsläppsrätter som ska få auktioneras av varje medlemsstat. Medlemsstaterna får besluta om hur inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätterna ska användas men i direktivet anges syften för hur femtio procent av auktionsintäkterna bör användas (artikel 10 punkt 4).

Tilldelning utan betalning

Senast den 31 december 2010 ska Europeiska kommissionen anta bestämmelser för hur den tilldelning som ska ske utan betalning ska gå till. Tilldelningen ska baseras på riktmärken som bestäms i ett kommittéförfarande (artikel 10 a punkt 1). Ingen gratis tilldelning får som huvudregel ske till bl.a. elproduktion och anläggningar för koldioxidlagring. Om vissa förutsättningar är uppfyllda kan dock medlemsstaterna under en övergångsperiod ge gratis tilldelning till anläggningar för elproduktion som är i drift den 31 december 2008 eller som kom i drift till följd av investeringar som inleddes före detta datum (artikel 10 c).

Särskilda regler gäller enligt direktivet för sektorer eller delsektorer där det finns en risk att verksamhetsutövarna, på grund av kostnaderna för koldioxidutsläppen, flyttar sina verksamheter till länder utanför EU (koldioxidläckage). I kommittéförfarande och efter samråd med Europeiska rådet, bestäms vilka sektorer och delsektorer som ska anses riskera koldioxidläckage (artikel 10 a punkt 13). I direktivet anges principer som ska ligga till grund för avgörandet av om en sektor eller delsektor riskerar koldioxidläckage.

Under den handelsperiod som börjar 2013 ska anläggningar inom sådana sektorer eller delsektorer tilldelas gratis utsläppsrätter motsvarande 100 procent av vad som har beräknats i enlighet med riktmärkena. Senast den 30 juni 2010 ska kommissionen presentera en rapport med en utvärdering av situationen för energiintensiva sektorer och delsektorer där det finns risk för koldioxidläckage. Rapporten kan innehålla förslag avseende bl.a. justering av andelen gratis utsläppsrätter och förslag på att i handelssystemet inkludera importörer av produkter som producerats inom de aktuella sektorerna (artikel 10 b punkt 1).

Medlemsstaterna får vidta ekonomiska åtgärder till förmån för sektorer eller delsektorer där man har konstaterat att det finns en avsevärd risk för koldioxidläckage som en konsekvens av att kostnader för koldioxidutsläpp förts vidare till elpriset (artikel 10 a punkt 6). Dessa åtgärder ska baseras på riktmärken för indirekta koldioxidutsläpp per produktionsenhet.

Fem procent av de utsläppsrätter som sammanlagt ska tilldelas utan betalning ska avsättas för nya deltagare. Utsläppsrätter ur reserven för nya deltagare ska bl.a. användas för att stimulera demonstrationsprojekt avseende koldioxidlagring och förnybar energi (artikel 10 a punkt 8).

Anläggningar som har upphört med sin verksamhet ska inte tilldelas gratis utsläppsrätter (artikel 10 a punkt 18).

Nationella genomförandeåtgärder

Senast den 30 september 2011 ska varje medlemsstat offentliggöra och till Europeiska kommissionen överlämna en förteckning över alla anläggningar som omfattas av direktivet samt över de gratis utsläppsrätter som föreslås tilldelas varje anläggning (artikel 11). Medlemsstaterna får inte tilldela utsläppsrätter för anläggningar, om kommissionen inte godtagit att de omfattas av handelssystemet.

Utnyttjande av certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter

Om en verksamhetsutövare inte till fullo utnyttjat sin rätt att använda certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter för perioden 2008–2012, har verksamhetsutövaren följande möjligheter.

Fram till och med den 31 mars 2015 kan verksamhetsutövaren begära att den behöriga myndigheten utfärdar utsläppsrätter som är giltiga från och med 2013 i utbyte mot befintliga certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter (artikel 11 a punkt 2).

Verksamhetsutövaren kan även byta certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter mot utsläppsrätter som är giltiga från 2013 och framåt, om tillgodohavandena kommer från projekt registrerade före 2013 och om de utfärdats för utsläppsminskningar som genomförts från och med 2013 (artikel 11 a punkt 3).

Verksamhetsutövaren kan även byta ut certifierade utsläppsminskningar som baseras på nya projekt i de minst utvecklade länderna mot utsläppsrätter. Projekten ska ha inletts och utsläppsminskningarna skett efter den 31 december 2012.

Om förhandlingarna om ett internationellt klimatavtal inte avslutats senast den 31 december 2009, kan verksamhetsutövaren även använda tillgodohavanden från projekt eller annan verksamhet för att minska utsläpp i enlighet med överenskommelser som slutits med tredje länder. När en internationell överenskommelse har ingåtts ska endast tillgodohavanden från länder som ratificerat avtalet godkännas (artikel 11 a punkterna 5 och 6).

Generellt gäller att verksamhetsutövare ges möjlighet att utnyttja tillgodohavanden under perioden 2008–2020 upp till det antal de beviljats under handelsperioden 2008–2012 eller upp till ett antal som motsvarar en viss andel på minst 11 procent av deras tilldelning under handelsperioden 2008–2012, beroende på vilket antal som är högst. Direktivet innehåller även regler för nya deltagares och luftfartygsoperatörers möjligheter att utnyttja certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter. De exakta procentgränserna för hur många certifierade utsläppsminskningar och utsläppsminskningenheter som ska få utnyttjas ska tas

fram i ett kommittéförfarande (artikel 11 a punkt 8). Genom kommittéförfarande kan också tas fram regler för att begränsa utnyttjandet av tillgodohavanden från vissa projekttyper.

För att projekt ska tillåtas krävs att alla projektdeltagare har sitt säte antingen i ett land som har ingått en internationell överenskommelse avseende sådana projekt eller i ett land eller en enhet på regional nivå som är knuten till gemenskapssystemet genom avtal (artikel 11 b punkt 1).

Koldioxidlagring

Om utsläpp av koldioxid avskiljs och transporteras till en anläggning för koldioxidlagring med tillstånd enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/.../EG om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, 96/61/EG, direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och förordning (EG) nr 1013/2006 (direktivet är ännu inte publicerat i EUT) bortfaller skyldigheten att överlämna utsläppsrätter för att täcka utsläppen (artikel 12 punkt 3 a).

Övervakning och rapportering av utsläpp

Kommissionen ska senast den 31 december 2011 anta dels en förordning för övervakning och rapportering av utsläpp samt bestämmelser för övervakning av tonkilometer, dels en förordning för bl.a. kontroll av utsläppsrapporter (artikel 14 och 15).

Offentliggörande av information och tystnadsplikt

Medlemsstaterna och Europeiska kommissionen ska se till att alla beslut och rapporter om mängden utsläppsrätter, fördelning, övervakning, rapportering och verifiering omedelbart offentliggörs om informationen inte omfattas av sekretess (artikel 15 a).

Unlitateralt införande av ytterligare verksamheter och gaser

Medlemsstaterna har möjlighet att på egen hand införa fler verksamheter och fler växthusgaser förutsatt att Europeiska kommissionen godkänner det (artikel 24). Dessutom kan det genom kommittéförfarande antas bestämmelser som innebär att utsläppsrätter eller tillgodohavanden kan utfärdas för projekt som förvaltas av medlemsstaterna och som leder till minskade utsläpp av växthusgaser utanför gemenskapssystemet (artikel 24 a).

Undantag för små anläggningar som omfattas av likvärdiga åtgärder

Medlemsstaterna får undanta anläggningar från handelssystemet under vissa förutsättningar. Bl.a. krävs att utsläppen underskrider 25 000 ton koldioxidekvivalenter och, i fråga om förbränningsverksamhet, har haft en tillförd effekt på mindre än 35 megawatt under tre år. Medlemsstaterna måste senast den 30 september 2011 meddela kommissionen om denna möjlighet ska utnyttjas (artikel 27).

Effekter av ett nytt internationellt avtal om klimatförändringar.

Senast tre månader efter det att gemenskapen har undertecknat en internationell överenskommelse om klimatförändringar fram till 2020 som kommer att leda till minskningar av växthusgasutsläppen på över 20 procent inom Europeiska unionen jämfört med 1990 års nivåer, ska Europeiska kommissionen lägga fram en rapport med en analys av bl.a. den internationella överenskommelsens konsekvenser. Med rapporten som grund ska kommissionen vid behov presentera ett nytt lagstiftningsförslag i syfte att detta ska kunna träda i kraft efter det att gemenskapen godkänt den internationella överenskommelsen (artikel 28).

Rapport för att förbättra koldioxidmarknadens funktion och åtgärder vid stora prisfluktuationer

Om Europeiska kommissionen har belägg för att koldioxidmarknaden inte fungerar, ska kommissionen presentera en rapport med behövliga förbättringsåtgärder för Europaparlamentet och rådet. Kommissionen ska även bevaka priset på utsläppsrätter och vidta åtgärder om prisutvecklingen inte motsvaras av förändringar av fundamentala marknadsfaktorer.

4 Genomförande av direktivet

4.1 Ett etappvis genomförande av ändringsdirektivet

I ändringsdirektivet anges att artikel 9 a punkt 2 och artikel 11 ska genomföras i nationell rätt senast den 31 december 2009. Övriga författningsändringar som behövs för att genomföra direktivet ska ha trätt i kraft senast den 31 december 2012. Flera centrala bestämmelser i direktivet ska kompletteras genom bestämmelser som tas fram genom ett kommittéförfarande, bl.a. bestämmelser om auktionering, övervakning och rapportering, kontroll av utsläppsrapporter och bestämmelser om tilldelning. Flertalet kommittéförfaranden kommer att avslutas under 2010 och 2011. Det är osäkert om resultatet av arbetet i kommittén också kommer att kräva författningsändringar.

I denna promemoria föreslås de lagändringar som krävs för att genomföra artikel 9.2 a och artikel 11 i ändringsdirektivet samt nödvändiga följdändringar. I promemorian föreslås även lagändringar som syftar till att genomföra andra delar av ändringsdirektivet. Det rör sig om artiklar som kan genomföras nu eftersom genomförandet inte är beroende av något kommittéförfarande och inte heller kräver nationella ställningstaganden. Ytterligare lagstiftningsärenden kommer att krävas för att ändringsdirektivet ska bli fullständigt genomfört i svensk lagstiftning.

4.2 Tillämpningsområdet breddas till att omfatta fler verksamheter och fler växthusgaser

Förslag: Lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter ska omfatta förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut växthusgaser. Definitionen av utsläpp av koldioxid byts ut mot en definition av utsläpp av växthusgaser. I de bestämmelser där uttrycket ”utsläpp av koldioxid” förekommer byts detta ut mot ”utsläpp av växthusgaser”.

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om att det ska krävas tillstånd för att släppa ut koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten.

Skälen för förslagen: En nyhet med handeln med utsläppsrätter efter 2013 är att även dikväveoxid och perfluorkolväten inkluderas i handelssystemet. Av 1 kap. 1 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter framgår att lagen reglerar förutsättningar för handel med rätt att släppa ut koldioxid. Bestämmelsen i 1 kap. 1 § behöver ändras så att det även framgår att lagen reglerar förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut dikväveoxid och fluorkolväten. Definitionen i 1 kap. 2 § av ”utsläpp av koldioxid” behöver ersättas med en definition av ”utsläpp av växthusgaser”. Med utsläpp av växthusgaser avses frigörande i atmosfären av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten från en eller flera källor belägna inom en anläggning eller från ett luftfartyg.

Koldioxid är den viktigaste växthusgasen i mängd och tjänar därför som måttstock när de andra gaserna bedöms. Både dikväveoxid och perfluorkolväten ger dock upphov till en större klimatpåverkan än koldioxid räknat per ton gas. Av 3 kap. 5 § lagen om handel med utsläppsrätter följer att varje utsläppsrätt medför rätt att släppa ut ett ton koldioxid. När dikväveoxid och perfluorkolväten inkluderas i handelssystemet medför inte varje utsläppsrätt rätt att släppa ut ett ton dikväveoxid eller perfluorkolväten. Det bör anges i lagen att en utsläppsrätt medför rätt att släppa ut ett ton koldioxid eller den mängd dikväveoxid eller perfluorkolväten som medför en lika stor klimatpåverkan som ett ton koldioxid. Omvandlingstalet (Global Warming Potential) mellan de olika gaserna kan anges i föreskrifter som regeringen eller en myndighet meddelar.

Uttrycket ”utsläpp av koldioxid” förekommer i ett flertal bestämmelser i lagen. För luftfarten gäller än så länge att endast utsläpp av koldioxid omfattas av handelssystemet så i de fall uttrycket ”utsläpp av koldioxid” endast avser luftfarten behövs inga ändringar i lagen (jfr 2 kap. 13 § och 2 kap. 16 §). I övrigt bör uttrycket ”utsläpp av koldioxid” bytas ut mot uttrycket ”utsläpp av växthusgaser”. I vissa fall behövs följdjusteringar i den övriga texten – t.ex. bör texten i 2 kap. 4 § 5 ändras så att det framgår att ansökan ska innehålla uppgifter om anläggningens utsläppskällor och de *växthusgaser* som ansökan avser. Även rubriken till 5 kap. bör ändras.

De anläggningar som omfattas av handelssystemet i dag räknas upp i 2 kap. För de anläggningar som omfattas av handelssystemet krävs tillstånd för att släppa ut koldioxid. Under handelsperioden 2008–2012 omfattar handelssystemet förbränningsanläggningar med en installerad ef-

fekt över 20 megawatt samt mindre förbränningsanläggningar anslutna till fjärrvärmenät med en total installerad effekt över 20 megawatt, mineraloljeraffinaderier, koksverk, järn- och stålindustri, mineralindustri (cement, kalk, glas, keramik) samt pappers- och massaindustri. Sammanfattningsvis är det cirka 700 anläggningar som omfattas av handelssystemet.

Genom ändringsdirektivet inkluderas ytterligare verksamheter i handelssystemet från och med 2013, bl.a. tillverkning av isoleringsmaterial, torkning eller bränning av gips, produktion av vissa kemikalier och koldioxidlagring.

Enligt de nu gällande reglerna gör man vid bedömningen av om en anläggning är tillståndspliktig ingen skillnad mellan anläggningar som använder biomassa och anläggningar som använder fossila bränslen. Ändringsdirektivet innebär att anläggningar som uteslutande använder biomassa undantas från handelssystemet. I bilaga 1 punkt 3, som beskriver hur den sammanlagda tillförda effekten i en anläggning ska beräknas, klargörs att med enheter som enbart använder biobränsle avses även enheter som använder fossila bränslen endast vid start och stängning. Ett motsvarande förtydligande finns inte i punkt 1 där undantaget för biomasseanläggningar finns. Detta framstår dock som ett förbiseende eftersom en anläggning som endast använder fossila bränslen vid start och stängning inte kan komma över de tillståndspliktiga nivåerna för tillförd effekt.

De cirka 100 anläggningar som uteslutande använder biomassa eller som endast använder fossila bränslen vid start och stängning och som i dag omfattas av handelssystemet kommer således från och med 2013 inte längre att göra det. Många av dessa biobränsleanläggningar är anläggningar som är anslutna till ett fjärrvärmenät. Sverige har valt att med stöd av artikel 24 i handelsdirektivet inkludera anläggningar som har en kapacitet som understiger 20 megawatt, om de är anslutna till ett fjärrvärmenät med en total effekt av 20 megawatt (jfr prop. 2003/04:31).

Direktivets detaljerade bestämmelser om vilka anläggningar som ska omfattas av handelssystemet kan komma att behöva ändras innan handelsperiodens början ifall regeringen i ett senare skede beslutar sig för att utnyttja möjligheten i artikel 24 att låta systemet omfatta ytterligare anläggningar eller möjligheten i artikel 27 att undanta vissa små anläggningar. Lagens bestämmelser om tillståndsplikt kan också behöva ändras med kort tidsutrymme för det nationella författningsarbetet, om kommissionen lägger fram ytterligare lagstiftningsförslag efter att en internationell överenskommelse om minskade utsläpp av växthusgaser ingått. Regleringen av vilka anläggningar som ska omfattas av handelssystemet bör därför från och med handelsperioden 2013–2020 genomföras i förordningen (2004:1155) om handel med utsläppsrätter i stället för i lagen om handel med utsläppsrätter. Bemyndigandet i 2 kap. 2 § blir då också överflödigt och kan upphävas.

4.3 Anmälan vid kapacitetsminskningar

Förslag: Om verksamhetsutövaren ändrar anläggningens kapacitet och ändringen i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av växthusgaser som tillståndet avser ska verksamhetsutövaren omedelbart anmäla ändringen till tillståndsmyndigheten.

Skälen för förslaget: Enligt 2 kap. 8 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter ska verksamhetsutövaren till tillståndsmyndigheten omedelbart anmäla planerad förändring av anläggningens eller verksamhetens art eller funktion och utvidgning av anläggningen eller verksamheten, om ändringen eller utvidgningen i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av koldioxid. Enligt 2 kap. 9 § ska tillståndsmyndigheten pröva om en förändring eller utvidgning av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om myndigheten finner att ändrade eller nya villkor behövs och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, ska myndigheten ge ett nytt tillstånd.

Enligt artikel 7 i ändringsdirektivet ska verksamhetsutövaren även anmäla avsevärda kapacitetsminskningar. En ändring behövs därför i 2 kap. 8 och 9 §§ lagen om handel med utsläppsrätter. I 2 kap. 8 § bör hänvisningen till utvidgning av verksamheten eller anläggningen tas bort och ersättas med en hänvisning till ändring av kapaciteten. Detta täcker in såväl utvidgning av verksamheten som kapacitetsminskningar. Av ändringsdirektivet följer att endast avsevärda kapacitetsminskningar behöver anmälas. Någon sådan kvalifikation av kapacitetsminskningen behövs dock inte i lagtexten eftersom endast kapacitetsändringar som i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av de växthusgaser som tillståndet avser ska anmälas. Det är osannolikt att en betydande kapacitetsminskning i en anläggning som omfattas av lagen om handel med utsläppsrätter endast i ringa omfattning påverkar utsläppen av växthusgaser. Även 2 kap. 9 § bör ändras så att hänvisningen till utvidgning av verksamheten tas bort.

4.4 Översyn av tillstånd

Förslag: Senast vart femte år efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har getts, ska tillsynsmyndigheten ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 6.1 i ändringsdirektivet ska den behöriga myndigheten minst vart femte år se över tillståndet för utsläpp av växthusgaser och göra de ändringar som är nödvändiga.

Enligt 2 § förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter är länsstyrelsen tillståndsmyndighet och Naturvårdsverket tillsynsmyndighet. I lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter finns inga bestämmelser om omprövning av tillstånd, utöver vad som sägs i 2 kap. 9 § om

att tillståndsmyndigheten ska pröva om en förändring eller utvidgning av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering.

Såsom handelsdirektivet är utformat förutsätts att tillståndsmyndigheten i sin helhet ansvarar för att se till att en omprövning kommer till stånd och för själva prövningen. En sådan ordning är inte lämplig, dels för att tillståndsmyndighetens arbetsbörda blir svårhanterlig, dels för att verksamhetsutövaren måste få möjlighet att delta i processen då det är verksamhetsutövaren som bäst känner till anläggningen och dess förutsättningar. En lämplig ordning är att tillsynsmyndigheten senast vart femte år efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har getts, ska ha sett över villkoren i tillståndet. Om villkoren inte är tillräckliga bör tillsynsmyndigheten ha en skyldighet att inom samma tidsram ha förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

4.5 Skyldighet att lämna uppgifter om utsläpp

Förslag: Den som bedriver verksamhet som blir tillståndspliktig enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen från och med 2013 ska senast den 30 april 2010 lämna uppgifter om utsläpp under åren 2005–2007 till Naturvårdsverket.

Skälen för förslaget: De verksamheter som blir tillståndspliktiga från och med den handelsperiod som börjar 2013 ska enligt artikel 9 a punkt 2 i ändringsdirektivet senast den 30 april 2010 lämna in underbyggda och verifierade utsläppsdata i enlighet med den förordning om övervakning och rapportering av utsläpp som ska antas senast den 31 december 2011 så att dessa kan beaktas när den totala kvantiteten utsläppsätter som ska utfärdas i gemenskapen beräknas. Artikel 10 a punkten 5 b) får förstås så att de relevanta utsläppen är de som skett under 2005–2007.

I förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsätter behöver det införas krav på att de verksamheter som blir tillståndspliktiga från och med 2013 ska lämna in uppgifter om utsläpp av relevanta växthusgaser för åren 2005–2007 till Naturvårdsverket. Kontrollen av uppgifterna kommer att göras av Naturvårdsverket. Eftersom den EG-förordning som enligt ändringsdirektivet ska reglera överlämnandet av uppgifter ska antas senast 2011 men uppgifterna vara inlämnade redan 2010, finns naturligtvis risken att det vid den aktuella tidpunkten för överlämnande av uppgifter saknas ett EG-rättsligt regelverk för uppgiftslämnandet. Naturvårdsverket kan dock med stöd av bemyndigandet i 61 § förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsätter meddela nationella föreskrifter om rapporteringen av utsläpp.

4.6 Utfärdande av utsläppsrätter

Förslag: Utsläppsrätter ska utfärdas för varje år i handelsperioden. Utsläppsrätter som har tilldelats för befintliga anläggningar ska utfärdas senast den 28 februari.

Skälen för förslagen: I artikel 11 i handelsdirektivet sägs att den behöriga myndigheten senast den 28 februari varje år ska utfärda ett proportionellt antal av det sammanlagda antalet utsläppsrätter. Bestämmelsen har genomförts med 4 kap. 3 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter av vilken följer att utsläppsrätter som tilldelats för befintliga anläggningar ska utfärdas med lika antal för vart och ett av de år som handelsperioden omfattar. Utgångspunkten i ändringsdirektivet är en helt annan. Av artikel 9 i ändringsdirektivet framgår att den sammanlagda kvantitet utsläppsrätter för gemenskapen som utfärdas för varje år med början 2013 ska minska linjärt med början i mitten av perioden 2008–2012. Kvantiteten ska minska enligt en linjär faktor på 1,74 procent jämfört med den genomsnittliga årliga kvantitet utsläppsrätter som utfärdas av medlemsstaterna i enlighet med kommissionens beslut om de nationella fördelningsplanerna för perioden 2008–2012. På samma sätt är tanken att även tilldelningen och utfärdandet av utsläppsrätter till de individuella verksamhetsutövarna ska minska successivt. Bestämmelsen i 4 kap. 3 § om att utsläppsrätter ska utfärdas med lika antal för vart och ett av de år som handelsperioden omfattar bör därför ändras så att lagtexten inte utesluter en årlig minskning av de utsläppsrätter som ska utfärdas. Samtidigt klargörs att utsläppsrätter som har tilldelats för befintliga anläggningar ska utfärdas senast den 28 februari.

Av artikel 10 a punkt 19 följer att gratis tilldelning av utsläppsrätter inte ska ske till anläggningar som har upphört med sin verksamhet, såvida inte verksamhetsutövaren för den behöriga myndigheten visar att anläggningen kommer att återuppta produktionen inom en angiven och rimlig tid. Anläggningar vars tillstånd för växthusgaser har löpt ut eller upphävts och anläggningar för vilka det är tekniskt omöjligt att bedriva eller återuppta verksamhet ska anses ha upphört med verksamheten. I ett kommittéförfarande ska det dock tas fram bestämmelser för när det ska anses dels att en anläggningar delvis har upphört med sin verksamhet, dels att kapaciteten har minskat avsevärt. När ändringsdirektivet i sin helhet genomförs kommer de bestämmelser i lagen om handel med utsläppsrätter som rör utfärdande av utsläppsrätter att behöva ändras eftersom det inte längre kommer vara säkert att alla de utsläppsrätter som har tilldelats en verksamhetsutövare faktiskt ska utfärdas.

4.7 Förteckning över tilldelning

Förslag: Regeringen ska upprätta en förteckning över de anläggningar som kräver tillstånd och antalet utsläppsrätter som ska tilldelas varje anläggning utan betalning. Regeringen ska anmäla förteckningen till Europeiska kommissionen. Efter att kommissionen granskat förteckningen ska tillsynsmyndigheten besluta om det antal utsläppsrätter som ska tilldelas varje anläggning utan betalning. Inga utsläppsrätter får tilldelas utan betalning till anläggningar som kommissionen inte bedömt ska omfattas av handelssystemet.

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser om verksamheten inte kräver ett sådant tillstånd.

Skälen för förslagen: Utgångspunkten i handelssystemet under de två första handelsperioderna har varit att medlemsstaterna för varje handelsperiod upprättar en nationell plan över det sammanlagda antal utsläppsrätter som medlemsstaten avser att fördela för perioden. Europeiska kommissionen ska granska den nationella fördelningsplanen och dess uppgifter om den sammanlagda mängden fördelade utsläppsrätter. Kommissionen kan avslå planen om den inte uppfyller kriterierna i bilaga 3 till direktivet (jfr prop. 2003/04:31). Den sammanlagda mängden fördelade utsläppsrätter ska bl.a. stämma överens med medlemsstaternas skyldighet att begränsa sina utsläpp enligt EU:s bördefördelning och åtagandet i Kyotoprotokollet. En verksamhetsutövare kan efter ansökan tilldelas utsläppsrätter enligt särskilda fördelningsprinciper som riksdagen och regeringen har beslutat.

Genom ändringsdirektivet ändras ordningen för tilldelning av utsläppsrätter för handelsperioden 2013–2020. En viss mängd utsläppsrätter ska auktioneras enligt artikel 10. Resterande utsläppsrätter ska tilldelas utan betalning men medlemsstaterna kan inte längre själva bestämma hur många utsläppsrätter varje verksamhetsutövare ska tilldelas. I möjligaste mån ska i stället, enligt artikel 10 a, gemenskapstäckande riktmärken användas. De närmare bestämmelserna för hur tilldelningen ska gå till och om vilka riktmärken som ska användas ska tas fram genom ett kommitté-förfarande och antas senast den 31 december 2010.

Enligt artikel 11 ska varje medlemsstat senast den 30 september 2011 offentliggöra och till Europeiska kommissionen överlämna en förteckning över alla anläggningar inom dess gränser som omfattas av ändringsdirektivet samt över de gratis utsläppsrätter som föreslås tilldelas varje anläggning inom dess gränser beräknat i enlighet med artikel 10 a punkt 1 och artikel 10 c. Medlemsstaterna får inte utfärda utsläppsrätter utan betalning till anläggningar vars införande i förteckningen har avslagits av kommissionen. Bestämmelser som motsvarar artikel 11 behöver införas i det svenska regelverket. De bör placeras i 3 kap. lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter som rör den nationella fördelningsplan och tilldelning av utsläppsrätter. Eftersom 3 kap. inte längre innehåller bestämmelser om fördelningsplanen bör kapitlets rubrik ändras till "Nationell fördelningsplan och tilldelning av utsläppsrätter". Regeringen avser att

återkomma med ytterligare bestämmelser om tilldelning och auktionering innan 2013, om det blir nödvändigt.

Om kommissionen avslår att en anläggning införs i en medlemsstats förteckning över vilka anläggningar som ska omfattas av handelssystemet, får det den innebörden att anläggningen inte ska vara tillståndspliktig. Om den aktuella verksamheten inte haft något tillstånd under handelsperioden 2008–2012, får kommissionens beslut ingen annan betydelse än att det klargörs för verksamhetsutövaren att inget tillstånd krävs och att anläggningen inte ska omfattas av lagen om handel med utsläppsrätter. Det är dock också tänkbart att kommissionen avslår upptagandet av en anläggning i förteckningen som redan har ett tillstånd enligt lagen om handel med utsläppsrätter. Det bör finnas en möjlighet att i den situationen återkalla verksamhetsutövarens tillstånd. I 2 kap. 10 § bör därför en ny punkt föras in enligt vilken tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser om verksamheten inte kräver ett sådant tillstånd.

4.8 Bemyndigande att meddela föreskrifter om tilldelning

Förslag: Regeringen bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter om tilldelning av utsläppsrätter.

Skälen för förslaget: För handelsperioden 2005–2007 meddelade regeringen i ett tidigt skede föreskrifter för tilldelningen. Föreskrifterna utgick från de principer som riksdagen fastslagit (jfr prop. 2005/06:184, bet. 2005/06:MJU15, rskr. 2005/06:343). Därefter ansökte verksamhetsutövarna om tilldelning hos tillsynsmyndigheten. Regeringen upprättade sedan fördelningsplanen och gav in den till Europeiska kommissionen för granskning.

I lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter finns flera bestämmelser om tilldelning. Enligt 3 kap. 1 § får den som avser att driva en tillståndspliktig verksamhet under en handelsperiod ansöka om tilldelning av utsläppsrätter för den perioden. I 3 kap. 4 § sägs att en verksamhetsutövare som har tillstånd enligt 2 kap. och som har ansökt om tilldelning får tilldelas överlåtbara utsläppsrätter för den eller de anläggningar som tillståndet avser. De ytterligare bestämmelser om tilldelning som behövs har dock meddelats med stöd av bemyndigandet i 3 kap. 6 § enligt vilket regeringen, i enlighet med principer som riksdagen godkänner och med beaktande av handelsdirektivet, får meddela föreskrifter om tilldelning.

För handelsperioden som börjar 2013 kommer medlemsstaterna inte längre själva bestämma principer för tilldelning och hur många utsläppsrätter som ska tilldelas för varje verksamhetsutövare. Enligt artikel 10 a i ändringsdirektivet ska senast den 31 december 2010 i ett kommittéförfarande antas gemenskapstäckande och fullt harmoniserade genomförandebestämmelser för tilldelning av utsläppsrätter. De nationella föreskrifter om tilldelning som kommer behövas för handelsperioden 2013–2020 skiljer sig således väsentligt från de föreskrifter om tilldelning som nu finns i förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Bemyndigandet i lagen bör därför ändras och regeringen bemyndigas att meddela ytterligare föreskrifter om tilldelning av utsläppsrätter.

4.9 Avgifter för kontoföring

Förslag: Det ska inte längre tas ut någon avgift för förande av konto i utsläppsregisteret. Öppningsavgiften för ett konto höjs från 500 kronor till 1 000 kronor.

Skälen för förslaget: I 4 kap. lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter regleras registrering av utsläppsrätter och kyotoenheter. Här finns bestämmelser om bl.a. utsläppsregisteret, utfärdande och giltighet av utsläppsrätter, ansökan om registrering och rättsverkan av registrering. För upprättande och förande av konto i utsläppsregisteret har kontoföringsmyndigheten enligt 4 kap. 20 § lagen om handel med utsläppsrätter rätt att ta ut avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Statens Energimyndighet har framfört att någon avgift för förande av konto inte behövs, utan att avgift bör endast tas ut för upprättande av konto. Enligt Energimyndigheten skapar uttag av årsavgifter onödigt administrativt arbete både för verksamhetsutövarna och för myndigheten och detta arbete motsvaras inte av intäkter eller andra fördelar med avgifterna. I enlighet med det som Energimyndigheten har framfört bör möjligheten att ta ut avgift för förande av konto tas bort samtidigt som öppningsavgiften för ett konto bör höjas från 500 kronor till 1 000 kronor. Av detta följer att meningen ”Avgifterna får inte heller baseras på kostnader för löpande transaktioner” i 4 kap. 20 § blir inaktuell när årsavgifter inte längre tas ut. Den meningen bör därför utgå.

4.10 Ändring av avgiften för att inte ha överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter

Förslag: Den avgift som ska betalas enligt 8 kap. 6 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter om en verksamhetsutövarare inte har överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter ska motsvara 100 euro per ton eller det högre belopp som följer av en omräkning med hänsyn till förändringar i det allmänna prisläget jämfört med prisläget 2013 och där förändringen beräknas enligt det europeiska konsumentprisindex som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

Skälen för förslagen: Enligt artikel 16 punkt 4 i ändringsdirektivet ska den avgift som ska betalas om inte tillräckligt många utsläppsrätter har överlämnats, när det gäller utsläppsrätter som utfärdats från och med den 1 januari 2013, höjas i enlighet med det europeiska konsumentprisindexet. En motsvarande ändring behövs i 8 kap. 6 § andra stycket lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter. Samtidigt bör bestämmelsen ändras redaktionellt så att tredje stycket, som rör omräkningen från euro till svenska kronor, inarbetas i andra stycket. Av andra stycket bör därför framgå att avgiften ska uppgå till ett belopp som den 1 maj det år då utsläppsrätterna skulle ha överlämnats motsvarar 100 euro per ton eller det högre belopp som följer av en omräkning med hänsyn till förändringar i

det allmänna prisläget jämfört med prisläget 2013 och där förändringen beräknas enligt det europeiska konsumentprisindex som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

4.11 Möjlighet för tillsynsmyndigheten att överklaga beslut i frågor om tillstånd

Förslag: Tillsynsmyndigheten får överklaga beslut i frågor om tillstånd som tillståndsmyndigheten har meddelat enligt denna lag eller enligt bestämmelser som har meddelats med stöd av lagen.

Skälen för förslaget: Naturvårdsverket är tillsynsmyndighet enligt förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter. Länsstyrelsen är tillståndsmyndighet enligt samma förordning. Naturvårdsverket hanterar dagligen frågor om handel med utsläppsrätter medan länsstyrelserna endast hanterar tillståndsgivningen. Det är viktigt att tillämpningen av regelsystemet för handel med utsläppsrätter tillämpas enhetligt i landet. Naturvårdsverket bör därför ges möjlighet att överklaga beslut i frågor om tillstånd som tillståndsmyndigheten har meddelat.

4.12 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2013 i fråga om 4 kap. 20 § och 8 kap. 6 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter och i övrigt den 1 januari 2010.

För tillstånd som har getts före den 1 januari 2013 ska tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2017 ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

Äldre bestämmelser ska tillämpas i fråga om tillstånd och utsläppsrätter för utsläpp av koldioxid som sker före utgången av 2012.

Skälen för förslagen: I ändringsdirektivet anges att artikel 9 a punkt 2 och artikel 11 ska genomföras i nationell rätt senast den 31 december 2009. Dessa artiklar rör kraven på en nationell förteckning och rapporteringskrav för verksamhetsutövare som ska delta i handelssystemet för första gången från och med 2013. De föreslagna bestämmelserna som genomför dessa artiklar och nödvändiga följdändringar bör med hänsyn till kravet på genomförande träda i kraft snarast möjligt. Promemorian innehåller även ett fåtal ändringar som inte föranleds av artikel 9 a och artikel 11. Dessa bör träda i kraft samtidigt som övriga ändringar.

Samtliga ändringar som föreslås i promemorian avser handelsperioden 2013–2020. Av övergångsbestämmelser bör framgå att äldre bestämmelser ska tillämpas i fråga om tillstånd och utsläppsrätter för utsläpp av koldioxid som sker före utgången av 2012.

Ändringen i 4 kap. 20 § och 8 kap. 6 § lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter om avgifter för förande av konto respektive avgifter när inte tillräckligt många utsläppsrätter överlämnats bör dock träda i kraft den 1 januari 2013.

I lagen förs i 2 kap. 9 a § in en ny bestämmelse enligt vilket det krävs att tillsynsmyndigheten senast vart femte år efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har getts ser över tillståndet. Flertalet verksamhetsutövare som ska delta i handeln med utsläppsrätter även efter den 1 januari 2013 har deltagit i systemet med handel med utsläppsrätter sedan 2005 eller någon gång därefter. De kan således ha tillstånd som den 1 januari 2013 är mer än fem år gamla. Det krävs inte av verksamhetsutövarna att de ansöker om ett nytt tillstånd för den handelsperiod som börjar 1 januari 2013, om inget ändrats när det gäller t.ex. verksamhetens kapacitet. Ändringsdirektivet klargör inte om tillstånden ska ses över redan den 1 januari 2013, om de har meddelats fem år tidigare eller om kravet på att tillstånd ska ses över ska räknas från och med den 1 januari 2013. För att direktivet inte ska få en retroaktiv tillämpning bör det i en övergångsbestämmelse anges att tillsynsmyndigheten ska – för tillstånd som har meddelats före den 1 januari 2013 – senast den 1 januari 2017 ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd. För att undvika en arbetsanhopning kan tillsynsmyndigheten naturligtvis se över tillstånden i god tid före den 1 januari 2017.

5 Konsekvenser

Förslagen i det här lagstiftningsärendet överensstämmer till sitt innehåll med ändringsdirektivets krav som ska vara genomförda den 31 december 2009. Även vissa av ändringsdirektivets övriga artiklar genomförs i detta lagstiftningsärende. Dessutom tas möjligheten att ta ut avgift för förande av konto bort. Regleringen går inte på någon punkt utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Förslagen i promemorian följer av ett direktiv som ger mycket litet utrymme för alternativa lösningar. Det finns dock vissa möjligheter enligt ändringsdirektivet att undanta små anläggningar och även att nationellt inkludera ytterligare anläggningar i handelssystemet. Frågan om att utnyttja dessa möjligheter till undantag från direktivets krav behandlas dock inte i detta lagstiftningsärende.

Konsekvenser för företag

Ändringarna rör framförallt de verksamhetsutövare som har anläggningar som nu inte omfattas av handelssystemet men som kommer att göra det från och med 2013. Högst ett tiotal företag berörs i Sverige av utvidgningen av handelssystemet. Det rör anläggningar inom aluminiumindustrin, kemisk industri samt tillverkning av icke-järnmetaller. Dessa verksamhetsutövare ska senast den 30 april 2010 lämna uppgifter om anläggningarnas utsläpp under åren 2005–2007. Det är ännu oklart om det kommer att finnas EG-regler för hur rapporteringen ska gå till och det är därför svårt att uppskatta verksamhetsutövarnas arbetsinsatser och kostnader.

I övrigt är det för dessa verksamhetsutövare främst tillståndsansökning, övervakning, rapportering och ansökan om tilldelning som kommer att

innebära en ökad administrativ börda. När det gäller rapportering ska en utsläppsrapport lämnas senast den 31 mars året efter utsläppsåret. Detta beräknas ta cirka en arbetsvecka i anspråk. Rapporten ska verifieras av en ackrediterad kontrollör vilket beräknas kosta cirka 50 000 kronor. När det gäller ansökan om tilldelning och ansökan om tillstånd bör detta kunna göras av företagets egen personal och ta cirka en respektive fyra arbetsveckor i anspråk. Dessutom kommer det naturligtvis vara en kostnad för berörda företag att täcka sina utsläpp med utsläppsrätter.

Ändringarna innebär även att anläggningar som enbart använder bio-bränsle eller som endast använder fossila bränslen vid start och stängning undantas från lagens och förordningens tillämpningsområde. För de cirka hundra verksamhetsutövare som berörs innebär detta att de inte längre behöver delta i handelssystemet med de lättnader som detta innebär, både i fråga om administrativa bördor men även ekonomiskt eftersom utsläppen inte längre behöver täckas av utsläppsrätter.

Ikraftträdandet av de nya bestämmelserna behöver ske så att berörda verksamhetsutövare får tillräckligt med tid att innan den 30 april 2010 redovisa utsläppsdata för 2005–2007. Det finns ett stort behov av särskilda informationsinsatser.

I övrigt beräknas regleringen inte medföra kostnader för företagen. Verksamhetsutövarna är heller inte skyldiga att vidta förändringar av sina verksamheter men handelssystemet kan naturligtvis, som det är tänkt, ge drivkraft till förändringar som innebär minskade utsläpp av växthusgaser.

Den nu aktuella regleringen beräknas inte påverka konkurrensförhållandena för företagen. Ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. När ändringsdirektivet i sin helhet genomförs får det övervägas om det t.ex. ska göras undantag för små anläggningar i enlighet med artikel 27 i ändringsdirektivet.

Konsekvenser för staten

För länsstyrelserna, som är tillståndsmyndigheter, kommer ändringarna att innebära ökade kostnader för prövning av tillstånd för de verksamhetsutövare som inkluderas i handelssystemet från och med 2013. Kravet på att tillstånden ska ses över vart femte år kommer sannolikt också att leda till fler omprövningar av tillstånd vilket innebär mer arbete för länsstyrelserna.

Som tillsynsmyndighet kommer Naturvårdsverket att få ökade kostnader för tillsynen. Naturvårdsverket ska kontrollera verksamhetsutövarnas rapportering av utsläpp för åren 2005–2007 vilket kommer att kräva arbete under en begränsad period. Därutöver får Naturvårdsverket i sin roll som tillsynsmyndighet en ny uppgift i och med att de regelbundet ska kontrollera om tillstånden behöver ändras.

Statens Energimyndighet ansvarar för det svenska utsläppshandelsregistret. Genom att fler anläggningar inkluderas i handelssystemet kommer nya användare att behöva instrueras om hur registret fungerar.

Det är osannolikt att förslaget att utvidga handelssystemet till att omfatta fler verksamheter kommer att innebära en ökad belastning för åklagarmyndigheten, miljödomstolarna och Miljööverdomstolen. Trots utvidgningen av antalet typer av verksamheter som omfattas av handelssystemet, är det i praktiken färre verksamhetsutövare som kommer att delta

eftersom det är fler bibränsleanläggningar som exkluderas än andra anläggningar som inkluderas.

Regeringen bedömer att reformen kan finansieras inom befintliga ramar.

6 Författningskommentar

Här kommenteras de föreslagna ändringarna i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

1 kap. 1 §

Första stycket ändras så att beskrivningen av innehållet i lagen refererar till rätt att släppa ut växthusgaser i stället för rätt att släppa ut koldioxid.

1 kap. 2 b §

Första stycket ändras så att definitionen utsläpp av koldioxid ersätts av en definition av utsläpp av växthusgaser. De aktuella växthusgaserna är koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten. Definitionen av växthusgaser i artikel 3 i ändringsdirektivet innehåller fler växthusgaser men det är endast utsläpp av koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten som kan kräva tillstånd och därför inkluderas endast dessa i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

1 kap. 2 d §

Bestämmelsen uppdateras med uppgift om den senaste ändring som ändringsdirektivet innebär.

2 kap.

Kapitlets rubrik ändras för att återspegla att kapitlet innehåller bestämmelser om tillstånd och andra krav för att släppa ut växthusgaser, inte bara koldioxid.

2 kap. 1 §

Paragrafen ändras så att i stället för att ange från vilka verksamheter som utsläpp av koldioxid får ske utan tillstånd bemyndigas regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att det ska krävas tillstånd för att släppa ut koldioxid.

2 kap. 3 §

Paragrafen ändras genom att uttrycket ”utsläpp av koldioxid” ersätts med uttrycket ”utsläpp av växthusgaser”.

2 kap. 4 §

Första och andra styckena slås samman till ett stycke. Upplysningen om att en ansökan ska ges in till tillståndsmyndigheten utgår eftersom den är

obehövlig. Ändringen i *första punkten* tydliggör vilken anläggning det är som uppgifterna i en ansökan om tillstånd ska avse. Ändringarna i *andra och tredje punkterna* följer av att lagen med ändringen i 1 kap. 1 § omfattar fler växthusgaser än koldioxid.

2 kap. 5 §

Första stycket ändras för att klargöra för vilken anläggning erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning krävs.

Eftersom lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter med ändringarna i 1 kap. 1 § och 2 kap. 1 § omfattar fler gaser än koldioxid följdändras första och andra styckena så att hänvisningen till ”utsläpp av koldioxid” ersätts med en hänvisning till ”utsläpp av växthusgaserna” respektive tas bort. Därutöver görs några redaktionella ändringar.

2 kap. 6 §

Första stycket ändras så att det i lagen refereras till tillstånd för utsläpp av växthusgaser i stället för tillstånd till utsläpp av koldioxid.

2 kap. 7 §

Första stycket ändras så att det i paragrafen refereras till tillstånd för utsläpp av växthusgaser i stället för tillstånd till utsläpp av koldioxid.

2 kap. 8 §

Första stycket ändras så att det krävs en anmälan till tillståndsmyndigheten både vid utvidgningar och kapacitetsminskningar. Se även avsnitt 4.3.

2 kap. 9 §

Första stycket ändras så även kapacitetsförändringar ska prövas av tillståndsmyndigheten.

2 kap. 9 a §

Paragrafen och rubriken närmast före paragrafen är nya. Tillstånden ska ses över av tillsynsmyndigheten senast vart femte år efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har getts. Tillståndsvillkor avser enligt 2 kap. 7 § skyldighet för verksamhetsutövaren att övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med vad som följer av 5 kap och att överlämna utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §. Om villkoren inte är tillräckliga, ska tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

2 kap. 10 §

Ingressen till *första stycket* ändras så att det i paragrafen refereras till tillstånd för utsläpp av växthusgaser i stället för tillstånd till utsläpp av koldioxid. Första stycket 2 ändras redaktionellt.

I en ny punkt 5 i första stycket fastslås att tillstånd till utsläpp av växthusgaser får återkallas om verksamheten inte kräver tillstånd för utsläpp

av växthusgaser. En sådan grund för återkallelse blir nödvändig genom ändringarna i 3 kap. 2 och 3 §§. Regeringen ska enligt 3 kap. 2 § upprätta en förteckning över bl.a. de anläggningar som omfattas av krav på tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Regeringen ska anmäla förteckningen till Europeiska kommissionen. Av artikel 11 i ändringsdirektivet följer att medlemsstaterna inte får utfärda gratis utsläppsrätter till anläggningar vars införande i förteckningen har avslagits av kommissionen. Om kommissionen avslår att en anläggning införs i en medlemsstats förteckning över vilka anläggningar som ska omfattas av handelssystemet får det den innebörden att anläggningen inte ska vara tillståndspliktig. Om den aktuella anläggningen inte haft något tillstånd under handelsperioden 2008–2012, får kommissionens beslut ingen annan betydelse än att det klargörs för verksamhetsutövaren att inget tillstånd krävs och att anläggningen inte ska omfattas av lagen om handel med utsläppsrätter. Det är dock också tänkbart att kommissionen avslår upptagandet av en anläggning i förteckningen som redan har ett tillstånd enligt lagen om handel med utsläppsrätter. Det bör finnas en möjlighet att i den situationen återkalla verksamhetsutövarens tillstånd.

3 kap.

Kapitlets rubrik ändras eftersom kapitlet inte längre innehåller bestämmelser om nationell fördelningsplan men i stället bestämmelser om en nationell förteckning.

3 kap. 2 §

Rubriken närmast före paragrafen ändras för att återspegla att den nationella fördelningsplanen ersatts av en nationell förteckning. I övrigt se avsnitt 4.7.

3 kap. 3 §

Första stycket upphävs. I övrigt se avsnitt 4.7.

3 kap. 4 §

Första stycket ändras så att det i lagen refereras till tillstånd för utsläpp av växthusgaser i stället för tillstånd enligt 2 kap.

3 kap. 5 §

Första stycket ändras så att det framgår att varje utsläppsrätt medför rätt att släppa ut ett ton koldioxid eller den mängd dikväveoxid eller perfluorkolväten som medför en lika stor klimatpåverkan som utsläpp av ett ton koldioxid. Koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten har olika förmåga att påverka klimatet. Koldioxid är den viktigaste växthusgasen i storlek och tjänar därför som måttstock när de andra gaserna bedöms. Naturvårdsverket kan i föreskrifter ange omvandlingstalet (Global Warming Potential) mellan de olika gaserna.

3 kap. 6 §

Första stycket ändras så att regeringen får möjlighet att meddela ytterligare föreskrifter om tilldelningen av utsläppsrätter. För handelsperioden 2008–2012 fanns kriterier i handelsdirektivet som skulle beaktas när de nationella fördelningsplanerna togs fram. Riksdagen fastslog principer som utgjorde grunden för tilldelningen, med beaktande av handelsdirektivets kriterier. För handelsperioden 2013–2020 kommer tilldelningen av utsläppsrätter att bestämmas av ett regelverk som tas fram inom ramen för en genomförandekommitté. Medlemsstaterna kommer inte själva kunna bestämma hur stor tilldelning av utsläppsrätter varje verksamhetsutövare ska få. Hänvisningen till att regeringen får meddela föreskrifter om tilldelning av utsläppsrätter i enlighet med principer som riksdagen godkänner och med beaktande av handelsdirektivet är således inaktuell. Först när arbetet i genomförandekommittén är avslutat går det att avgöra vilka bestämmelser som behövs i svensk författning när det gäller tilldelning. Med den föreslagna utformningen ges dock möjlighet att meddela de föreskrifter om tilldelning som kan komma att behövas. Dessutom kan *andra stycket*, enligt vilket regeringen i fråga om flygverksamheter får meddela föreskrifter om tilldelning som följer av handelsdirektivet, tas bort eftersom samma bemyndigande kan användas för alla verksamheter som omfattas av lagen.

4 kap. 3 §

Första stycket ändras genom att kravet på att utsläppsrätter ska utfärdas med lika antal för vart och ett av de år som handelsperioden omfattar tas bort. Eftersom antalet utsläppsrätter som ska tilldelas under handelsperioden 2008–2012 ska minska successivt bör det i stället endast krävas att utsläppsrätter ska utfärdas för varje år i handelsperioden. En mening av den lydelsen flyttas från tredje stycket till första stycket. I första stycket anges också att utsläppsrätter som har tilldelats befintliga anläggningar ska utfärdas den 28 februari.

Tredje stycket ändras genom ett tillägg som klargör att bestämmelsern avser utsläpp från en verksamhet eller en anläggning. Orden ”utsläpp av koldioxid” ändras även till ”utsläpp av växthusgaser”.

4 kap. 20 §

Första stycket ändras på så sätt att möjligheten för kontoföringsmyndigheten att ta ut en avgift för förande av konto i utsläppsregistret tas bort. Kontoföringsmyndigheten har dock kvar möjligheten att ta ut avgifter för upprättande av konto i utsläppsregistret. Begränsningen att avgifterna inte får baseras på kostnaderna för löpande transaktioner tas bort eftersom den avsåg avgiften för förande av konto. Det är inte möjligt, eller i vart fall mycket svårt, att basera en öppningsavgift på löpande transaktioner eftersom det vid kontots öppnande inte skett några transaktioner.

5 kap.

Kapitlets rubrik ändras för att återspegla att kapitlet innehåller bestämmelser om tillstånd för och andra krav för att släppa ut växthusgaser, inte bara koldioxid.

5 kap. 1 §

Första stycket ändras så att det i lagen refereras till utsläpp av de växthusgaser som tillståndet eller övervaknings- och rapporteringsplanen avser i stället för utsläpp av koldioxid.

5 kap. 2 a §

Första stycket ändras så att det framgår att tillsynsmyndigheten har en skyldighet att besluta hur stora utsläppen ska anses ha varit om verksamhetsutövaren inte lämnat in en verifierad rapport. Ett sådant beslut måste fattas för att handelssystemet ska kunna fungera. En uppgift om hur stora utsläppen har varit, vare sig den framkommit i en verifierad rapport eller genom tillsynsmyndighetens skattning, behövs för att fastslå hur många utsläppsrätter som verksamhetsutövaren ska överlämna för det kalenderåret.

8 kap. 1 §

Första stycket ändras så att det i lagen refereras till utsläpp av växthusgaser i stället för utsläpp av koldioxid.

8 kap. 6 §

I *första stycket* görs språkliga ändringar.

Andra och tredje styckena slås samman. Avgiften ska även successivt höjas genom att det uppräknas med europeiska konsumentprisindex som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

9 kap. 3 §

Paragrafen är ny. Den ger tillsynsmyndigheten möjlighet att överklaga frågor som rör tillstånd, t.ex. beslut om tillstånd eller beslut om återkallelse av tillstånd.